

**Uchwała Nr ...../...../2019
Rady Miasta i Gminy Wysoka
z dnia 28 sierpnia 2019 r.**

w sprawie zatwierdzenia zmian do Planu Rozwoju miejscowości Jeziorki Kosztowskie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), w związku z art. 3 ust. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1295), **Rada Miasta i Gminy Wysoka uchwala**, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się zmiany do Planu Rozwoju miejscowości Jeziorki Kosztowskie przyjęte w dniu 2 lipca 2019 r. przez Zebranie Wiejskie mieszkańców sołectwa Jeziorki Kosztowskie, stanowiące Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wysoka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Barbara Basara
Bd-F 148

Załącznik do Uchwały Nr ...../...../2019
Rady Miasta i Gminy Wysoka
z dnia 28 sierpnia 2019 r.

PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

JEZIORKI KOSZTOWSKIE

na lata 2016 - 2023

Plan zawiera tekst jednolity uwzględniający zmiany (oznaczone je kolorem niebieskim i podkreślono) jakich dokonano Uchwałą nr 4 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Jeziorki Kosztowskie z dnia 2 lipca 2019 r. Stanowi on załącznik do wymienionej Uchwały.

RADCA PRAWNY

Barbara Basara
88-P 148

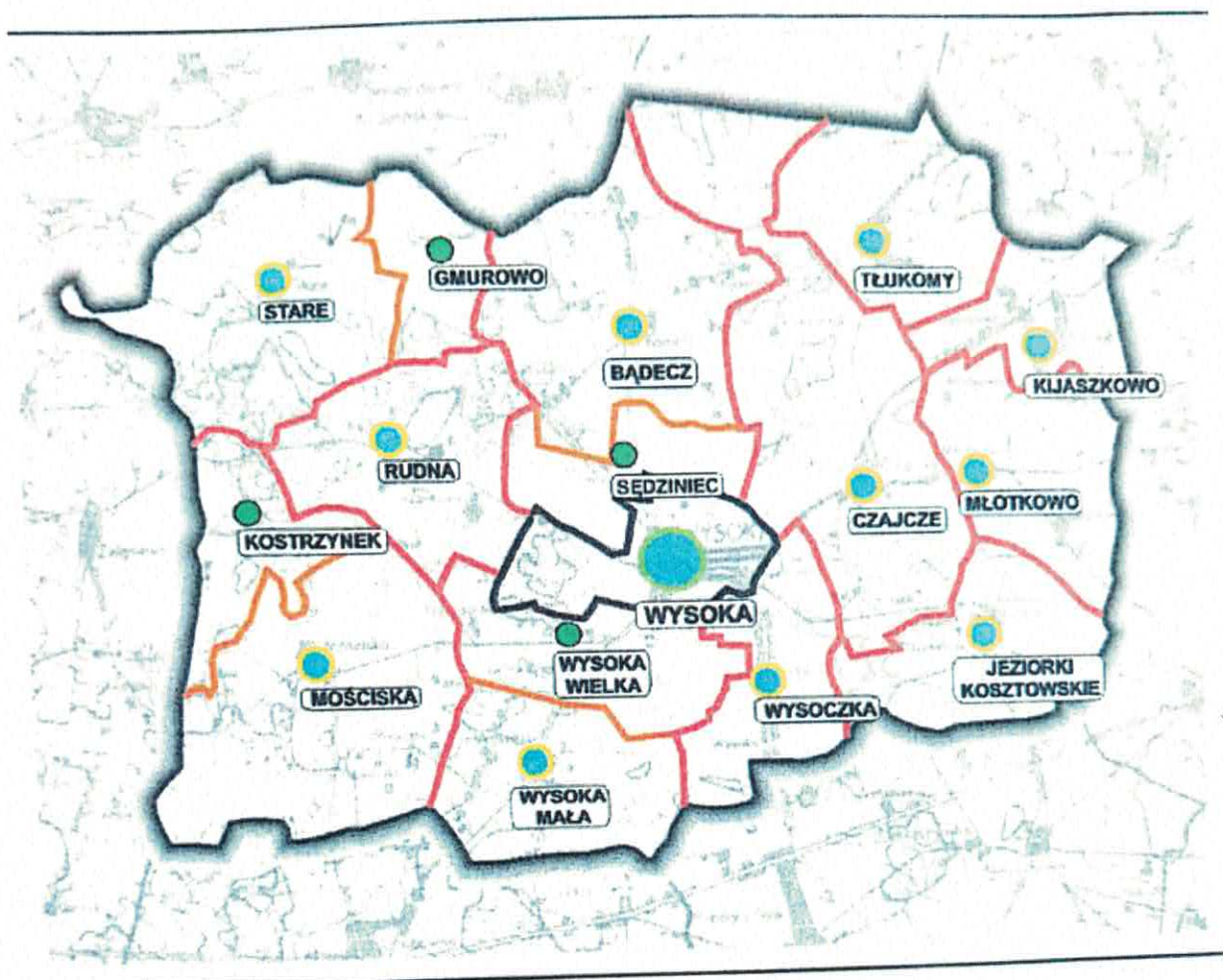
SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie do Planu rozwoju miejscowości	4
2. Charakterystyka miejscowości	5
3. Inwentaryzacja zasobów służących rozwojowi miejscowości	6
3.1. Zasoby przyrodnicze	6
3.2. Dziedzictwo kulturowe wsi	6
3.3. Infrastruktura techniczna	7
3.4. Infrastruktura społeczna	8
3.5. Kapitał społeczny miejscowości	8
3.6. Gospodarka	8
4. Analiza SWOT	9
4.1. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń miejscowości	9
4.2. Wnioski i rekomendacje z analizy SWOT	10
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność	11
6. Wdrażanie Planu i ocena jego realizacji	12

GMINA WYSOKA

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- SIEDZIBA GMINY
- SIEDZIBA SOŁECTWA
- WIEŚ
- GRANICA WSI (obrębu goedezyjnego)
- GRANICA SOŁECTWA
- GRANICA MIASTA
- GRANICA GMINY

1. WPROWADZENIE DO PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Jeziorki Kosztowskie jest jedną z 16 miejscowości ogółem i jedną z 12 sołectkich wchodzących w skład Miasta i Gminy Wysoka, posiadającej status gminy miejsko – wiejskiej. Gmina położona jest na Wysoczyźnie Krajeńskiej, a administracyjnie – w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim. Wraz z kilkoma okolicznymi gminami objęta jest – wyznaczonym przez Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – obszarem wspierania rozwoju, jako mającym niekorzystne warunki gospodarowania.

Warunki te nie ulegają poprawie, a wręcz przeciwnie (co potwierdza Strategia województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020”) obszary te ulegają dalszej marginalizacji wobec centralnej części województwa.(...)*

Miasto i Gmina Wysoka nie ma strategii rozwoju w formie uchwalonego dokumentu. Nie znaczy to jednak, iż rozwój Miasta i Gminy ma charakter przypadkowy. Prowadzony jest on w sposób przemyślany. Jego długofalowe cele wytycza Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego¹, kilka miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów odnowy miejscowości przyjętych do realizacji w latach ubiegłych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego identyfikuje nie tylko warunki rozwoju, ale wyznacza cele i najważniejsze obszary działań strategicznych. Miasto i Gmina Wysoka ma też opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej².

Plany odnowy miejscowości, podobnie jak niniejszy Plan rozwoju miejscowości, są mini strategiami. Tworzą, wraz z wcześniej wymienionymi dokumentami planistycznymi i z Wieloletnią prognozą finansową Miasta i Gminy³, dobrą podstawę do prowadzenia zintegrowanej, planowej polityki rozwoju. Wszystkie te dokumenty zostały opracowane z udziałem lokalnej społeczności, a potem przyjęte do realizacji stosownymi uchwałami Rady Miasta i Gminy, a niektóre – jak plany odnowy lub plany rozwoju miejscowości – uprzednimi uchwałami zebrań wiejskich. Posiłkując się oceną zasobów wsi i analizą SWOT dokonano podczas tych zebrań ustalenia zadań do realizacji i wytyczono cele do osiągnięcia. Tak więc zapewniono udział mieszkańców w tworzeniu Planu, jego realizacji, a potem ocenie wykonania.

* Małe fragmenty tekstu pierwotnego wykreślone jako nieistotne i zdezaktualizowane

¹ Dokument przyjęty Uchwałą Rady MiG nr XLVII/291/2010 z dnia 8.09.2010 r., wraz z późniejszymi zmianami, ostatnia z 2016 r.

² Dokument przyjęty Uchwałą Rady MiG nr XIII/58/2015 z dnia 15.10.2015 r. wraz z późniejszymi zmianami, ostatnia z 30.09.2016 r.

³ Dokument przyjęty Uchwałą Rady MiG nr XVII/84/2015 wraz z późniejszymi zmianami

Niniejszy Plan został przyjęty przez Zebranie Wiejskie w dniu 10.06.2016 roku a w dniu 2 lipca 2019 r. Uchwałą tegoż zebrania zmieniony. Po zatwierdzeniu zmian przez Radę Miasta i Gminy Plan będzie załącznikiem do wniosku Gminy w ubieganiu się o wsparcie inwestycji pod nazwą „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową sieci wodociągowej w Jeziorkach Kosztowskich” realizowanej z działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi...” w ramach PROW 2014-2020. (...)*

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Ludność wsi liczy 386 osób zamieszkujących w 119 gospodarstwach domowych. Obręb geodezyjny wsi obejmuje 727 ha gruntów.

Jeziorki Kosztowskie są wsią elementarną o funkcji rolniczo – usługowej. Rozlokowana jest ona przy skrzyżowaniu dróg powiatowych umożliwiających dostęp do siedziby władz miasta i gminy (miasta Wysoka) oraz do drogi krajowej nr 10 relacji Szczecin – Piła – Bydgoszcz – Toruń – Płońsk k. Warszawy.

Wieś istnieje od 1378 roku i była własnością kolejnych rodów począwszy od Smoguleckich, a skończywszy na niemieckim kolonście Bentnerze, który odkupił ją na przełomie XIX i XX wieku od Sikorskich. Majątek został rozparcelowany w 1937 roku, a po II wojnie światowej na części gruntów powstała Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna funkcjonująca do dziś.

Wieś należy do parafii w Kosztowie, a jedno z jej wybudowań do parafii w Wysokiej.

Wieś ma charakter wieloulicówki z dwoma wybudowaniami zagrodowymi ulokowanymi przy drogach dojazdowych do wsi. Brak we wsi wyraźnej dominanty przestrzennej. W strefach historycznych założeń układ ruralistyczny objęty jest ochroną konserwatorską.

Stan ładu przestrzennego wsi jest zadowalający, a jej obszary predestynowane są do dalszej zabudowy poprzez adaptację i porządkowanie terenu z dopuszczeniem plombowych uzupełnień, zachowania regionalnego charakteru zabudowy (kalenicowej, jednokondygnacyjnej) i po pełnym uprzednim wyposażeniu w infrastrukturę techniczną tych obszarów.

* Małe fragmenty tekstu pierwotnego wykreślone jako nieistotne i zdezaktualizowane

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ROZWOJOWI MIEJSCOWOŚCI

3.1. Zasoby przyrodnicze

Głównym zasobem przyrodniczym są żyzne gleby, jedne z najlepszych w podregionie piłskim. Wykazują one dużą przydatność rolniczą. Są to bowiem gleby kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, a tylko w niektórych konturach – kompleksu pszenno – żytniego. Udają się na nich najbardziej wymagające rośliny. Dużą powierzchnię, bo ponad 200 ha, zajmują uprawy sadownicze. Jakość gleb przesądza o typowo rolniczym charakterze wsi. We wsi i jej otoczeniu są 3 małe jeziora stanowiące własność prywatną (2 Spółdzielni i 1 osoba fizycznej).

Mikroklimat jest tu chłodniejszy niż w ciepłej Dzielnicy Środkowo Polskiej, ale cieplejszy niż w Dzielnicy Pomorskiej. Lato stosunkowo krótkie, zima dłuższa. Opady zmienne. Najwięcej w lipcu, najmniej w lutym. Wiatry w większości zachodnie, zimą najsilniejsze. Zaleganie pokrywy śnieżnej krótkie (40 – 50 dni).

3.2. Dziedzictwo kulturowe wsi

– obejmuje chronione przepisami następujące układy ruralistyczne i obiekty:

- 1) Układ ruralistyczny w strefach historycznych założeń;
- 2) Powstały w drugiej połowie XIX wieku zespół dworsko – parkowy z kaplicą grobową. Do dziś ostał się jedynie 6-cio hektarowy park z kaplicą. Na fundamentach dworu w latach 50-tych XX wieku wybudowano piętrowy budynek (dziś własność RSP);
- 3) Budynek nr 6 dawniejszej szkoły (dziś m.in. świetlicy wiejskiej) z 1990 roku;
- 4) Domy murowane: nr 12 z 1900 roku i nr 14 z drugiej połowy XIX wieku;
- 5) Cmentarz ewangelicko – augsburski z przełomu XIX i XX wieku (nieczynny);
- 6) Kilkanaście stanowisk archeologicznych;
- 7) Tor wąskotorowej Wyrzyskiej Kolejki Powiatowej, wybudowany w 1895 roku, a wydłużony w 1919 roku do 152 km. Stał się wówczas najdłuższą linią wąskotorową pod zaborem pruskim. Dziś linia ta ma jedynie znaczenie turystyczne, dawniej służyła do przewozu ziemiopłodów, w tym buraków cukrowych.

3.3. Infrastruktura techniczna

- 1) Drogi powiatowe i gminne tworzą sieć połączeń Jeziorek z siedzibą władz Miasta i Gminy Wysoka (poprzez Młotkowo) oraz dwa połączenia z drogą krajową nr 10 poprzez Kosztowo i poprzez Niezychowo, wiodącą w jedną stronę do Piły – siedziby władz powiatu, a w drugą – do Wyrzyska i Bydgoszczy. Przez miejscowość wiedzie wspomniany wcześniej wąskotorowy szlak Wyrzyskiej Kolejki Powiatowej, prowadzący z Białośliwia, gdzie jest jej dworzec główny do Czajcza skąd rozgałęzia się do Wysokiej i Łobzenicy. Wykorzystywany jest on do przewozów turystycznych.

Tor kolejki wąskotorowej

- 2) Wieś wyposażona jest w sieci: elektryczną, telefoniczną, wodociągową, która wymaga przebudowy, gazową. Brak sieci kanalizacyjnej uniemożliwia zachowanie czystości wód i dalszą rozbudowę wsi. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nakazuje sukcesywne porządkowanie gospodarki ściekowej w całej gminie polegające na zbieraniu i oczyszczaniu ścieków sanitarnych. Obecnie są one odprowadzane do szamb bądź do przydomowych oczyszczalni ścieków.
- 3) System cieków wodnych / rowów zapewnia odprowadzanie wód ze wsi i pól do Strugi Białośliwskiej i dalej do Noteci.

3.4. Infrastrukturę społeczną tworzą:

światlica wiejska z toaletami, ale bez zaplecza, urządzona na bazie byłej szkoły, boisko sportowe z placem zabaw, dobrze utrzymane, ale bez szatni i podstawowego zaplecza socjalnego, remiza strażacka. We wsi jest także sklep, będący doraźnym, przypadkowym miejscem spotkań mieszkańców.

Światlica wiejska

Remiza strażacka

3.5. Kapitał społeczny miejscowości

czyli zdolność mieszkańców do współpracy, mobilizowania się i łączenia zasobów dla osiągnięcia wspólnie obranych celów współtworzą: Sołtys i Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna. Organizacje te podejmują działania – w zakresie na jakie pozwala im skromne zaplecze materialne – ożywiający społeczność lokalną. Mają one charakter społeczny, kulturalny, sportowo – rekreacyjny, integracyjny. Jednoczy to mieszkańców, wzbogaca życie wsi i zapewnia minimum komfortu zamieszkania. Wymienione organizacje deklarują swój udział w pracach na rzecz rozwoju wsi. Udział deklarują też niezrzeszeni mieszkańcy wsi i przedstawiciele Rady Parafialnej.

3.6. Gospodarka

Dominującą formą gospodarowania we wsi jest rolnictwo uprawiane przez gospodarstwa rodzinne, z których kilkanaście ma powierzchnię gruntów większą niż 15 ha, co zapewnia utrzymanie rodziny oraz przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną, dysponującą w obrębie geodezyjnym wsi około 300 ha ziemi. Wśród upraw dominują zboża, głównie pszenica, rzepak, buraki cukrowe. Pozostałe grunty zajmują sady.

4. ANALIZA SWOT

4.1. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń miejscowości

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">CZYNNIKI WEWNĘTRZNE (na które wieś może mieć wpływ)</p> <p style="text-align: right;">→</p>	<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyste powietrze zapewniające mieszkańcom zdrowe warunki życia; - żyzne gleby umożliwiające uprawę bardziej dochodowych roślin polowych i sadowniczych; - dość dobre położenie względem dróg, w tym względem drogi krajowej; - wyposażenie wsi w infrastrukturę elektryczną, teleinformatyczną, wodociągową (potrzeba przebudowy), gazową i sieć turystycznej kolejki wąskotorowej; - dobrze utrzymane boisko sportowe i plac zabaw, ale z brakiem zaplecza socjalnym. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak sieci kanalizacji sanitarnej; - brak chodników przy drodze powiatowej; - brak utwardzonej drogi do gospodarstw rolnych położonych na wybudowaniu (poza wsią centralną); - mało organizacji pozarządowych integrujących lokalną społeczność i umożliwiających pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój wsi i uatrakcyjnienie w niej życia; - niemożliwość korzystania dla celów rekreacyjnych z pobliskich jezior stanowiących własność prywatną; - brak we wsi otwartej przestrzeni wspólnej (nie licząc boiska i placu zabaw) sprzyjającej nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie, cechy funkcjonalne itp.; - niechęć lub krytyczny stosunek niektórych mieszkańców do inicjatyw podejmowanych przez organizacje społeczne, co owocuje zanikaniem lub ograniczaniem społecznej działalności; - brak zaplecza socjalnego dla obiektów sportowo-rekreacyjnych i społecznych.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE (na które wieś nie ma wpływu)</p> <p style="text-align: right;">→</p>	<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostęp do środków zewnętrznych umożliwiających: <ol style="list-style-type: none"> a) inwestowanie przez Gminę i Sołectwo w podstawową i uzupełniającą infrastrukturę b) prowadzenie przez Sołectwo, organizacje pozarządowe z udziałem mieszkańców różnorodnej działalności w sferze społecznej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej i prozdrowotnej; - stałe pogłębianie współpracy między władzami samorządowymi Powiatu, Gminy i LGD, a mieszkańcami wsi. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - marginalizacja obszarów północnej Wielkopolski, w tym gminy i wsi wobec centralnej części województwa; - migracja młodych ludzi poza wieś; - brak zaplecza przetwórczego, trudności ze zbytem produktów rolniczych, w tym sadowniczych.
	<p>↑</p> <p>CZYNNIKI POZYTYWNE</p>	<p>↑</p> <p>CZYNNIKI NEGATYWNE</p>

4.2. Wnioski i rekomendacje z analizy SWOT

- 1) Występuje potrzeba budowy kanalizacji sanitarnej i przebudowy istniejącej sieci wodociągowej poprawiającej komfort życia mieszkańców, umożliwiającej dalszą zabudowę wsi, chroniącej czystość wód;
- 2) Istnieje konieczność stworzenia warunków materialnych umożliwiających ożywienie działalności społecznej wsi poprzez budowę zaplecza socjalno – gospodarczego dostępnego dla mieszkańców wsi podczas korzystania z infrastruktury rekreacyjnej (boiska sportowego, wiaty, placu zabaw itd.);
- 3) Zachodzi konieczność:
  - a) Aktywizacji lokalnej społeczności w zakresie:
    - uczestnictwa w rozbudowie małej infrastruktury,
    - organizacji imprez integracyjnych, kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i innych,
    - celebrowania tradycji wiejskiej,
    - pozyskiwania środków zewnętrznych;
  - b) Udzielania przez Urząd Miasta i Gminy oraz Biuro LGD pomocy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na podejmowane przez Sołectwo i wiejskie organizacje społeczne bądź parafie inicjatywy, przy zapewnieniu niewielkich wkładów własnych, w tym niepieniężnych.

**5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH
LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ**

Cel główny Planu rozwoju miejscowości	Cele szczegółowe, które zamierza się osiągnąć poprzez realizację projektów lub przedsięwzięć aktywizujących społeczność wsi	Zadania / przedsięwzięcia				Uwagi
		Nazwa zadania / przedsięwzięcia	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe nakłady i źródła finansowania	Spodziewane lata realizacji	
Poprawienie komfortu i jakości życia we wsi wspierane udziałem własnym Sołectwa, Organizacji pozarządowych i mieszkańców	1. Poprawienie warunków bytowych mieszkańców wsi i ochrona czystości wód	1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i przebudowa sieci wodociągowej w Jeziorokach Kosztowskich	Miasto i Gmina	ok. <u>2,4</u> mln zł MiG + środki PROW 2014-2020	2019-2022	Organizacje pozarządowe mogą ubiegać się nie tylko o środki z LGD, ale także z Urzędu Marszałkowskiego w ramach konkursu pod nazwą „Nasza wieś naszą wspólną sprawą”, a Sołectwa reprezentowane przez Gminę w konkursach „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” lub „Pięknieje wielkopolska wieś”.
	2. Poprawienie mieszkańcom warunków do korzystania z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	2. Adaptacja części budynku remizy OSP na ogólnodostępne pomieszczenia dla mieszkańców, w tym m.in. dla użytkowników boiska sportowego, placu zabaw i rekreacji, wiaty rekreacyjnej	OSP	30 tys. zł 95 % LGD 5 % OSP i mieszkańcy	2017 – 2021	
	3. Aktywizowanie i integrowanie mieszkańców	3. Parafiada – Festyn Rodzinny	Organizacje pozarządowe	15 tys. zł Mieszkańcy 5%, LGD 95 %	2018 – 2020	
	4. Poprawienie integracji mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności do infrastruktury rekreacyjnej	4. Budowa wiaty rekreacyjnej dla mieszkańców	Sołectwo	30 tys. zł Sołectwo reprezentowane przez Gminę 36,37 %, LGD 63,63 %	2019 – 2020	
	5. Aktywizowanie i integrowanie mieszkańców, promocja miejscowości	5. Festyn kulturalno – sportowo – rekreacyjny	Organizacje pozarządowe	10 tys. zł Urz. Marsz. „Nasza wieś naszą wspólną sprawą” 80%, mieszkańcy 20%	2020	
	6. Poprawienie mieszkańcom dostępności do infrastruktury komunikacyjnej	6. Budowa chodnika przy drodze powiatowej po zakończeniu inwestycji wod.-kan.	Powiat, Miasto i Gmina	<u>450 000 zł</u> Powiat 50% Gmina 50%	2021 - 2023	

6. WDRAŻANIE PLANU I OCENA JEGO REALIZACJI

Rozwój wsi jest procesem wieloletnim i wielozadaniowym. Wymagać więc będzie respektowania dokonanych ustaleń i koordynowania ich realizacji.

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące ludność będą współfinansowane różnymi środkami finansowymi. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i przebudowa sieci wodociągowej koordynowana będzie i finansowana przez Miasto i Gminę przy udziale środków PROW 2014-2020. Realizacja pozostałych zadań współfinansowana będzie ze środków PROW 2014-2020 dysponowanych przez Lokalną Grupę Działania, bądź z funduszy własnych Samorządu Wojewódzkiego i wymagać będzie koordynacji ze strony Sołtysa i Rady Sołeckiej. Środki – jak to opisano w „Uwagach” tabeli w punkcie 5 - dostępne są w LGD oraz w ramach konkursów organizowanych przez Urząd Marszałkowski w Poznaniu dla Sołectw i Organizacji pozarządowych [w ramach Programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2013 – 2020](#) na: upiększanie i odnowę wsi, imprezy: społeczne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne itp., zagospodarowanie przestrzeni publicznej, zakup towarów służących kultywowaniu lokalnych tradycji, rozwój małej infrastruktury służącej wsi, zachowanie i odtwarzanie dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, na szkolenia, warsztaty itd.. W pozyskiwanie tych środków zaangażuje się miejscowa OSP, a w pomoc organizacyjną przy ich zagospodarowaniu – KGW. Wszyscy zaś mieszkańcy zapewnią wkład własny wymagany przy współfinansowaniu zadań z funduszy zewnętrznych. Wkład ten może polegać na pracy własnej mieszkańców, której wartość wyceniona w pieniądzu wynosi co najmniej 5% kosztów realizacyjnych zadania / przedsięwzięcia (w przypadku współfinansowania ze strony LGD) do 20% przy współfinansowaniu z funduszy własnych Samorządu Wojewódzkiego.

Wszystko to, co opisano wyżej dotyczy sytuacji, gdy o środki ubiegać się będą organizacje pozarządowe, jak OSP.

W przypadku, gdy o środki zewnętrzne za pośrednictwem Miasta i Gminy ubiegać się będzie w Samorządzie Wojewódzkim Sołectwo, wkład własny pochodzić będzie w części z Funduszu Sołeckiego, a w części stanowić będzie wkład pracy własnej mieszkańców.

Na wsi nie jest potrzebny monitoring postępu prac, każdy mieszkaniec bowiem widzi, co się we wsi dzieje i czy jest realizowane to, co założono.

Ocena realizacji Planu będzie dokonywana przez Radę Sołecką corocznie na podstawie oglądu realizowanych prac, a w okresach dłuższych przez Zebranie Wiejskie.

Plan rozwoju powinien być stale dostępny dla mieszkańców. Odpowiednią formą do tego mogą być zebrania wiejskie, prezentacja w telewizji, w Internecie, w prasie itd..

Końcowa ocena realizacji powinna być dokonana po [2023](#) roku.